

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Doğa Hakları ve Çevre Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 26.12.2023

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

İzmir Aliğa zaman zaman asbest ve tehlikeli madde barındıran gemilerin sökülmesi ile gündeme gelmektedir. Bu gemilerin sökülme işleminin potansiyel tehlike barındırması, kamuoyunda ve uzmanlar arasında büyük endişe yaratmaktadır. Son olarak da Fransız 'Orange' adlı şirkete ait, ömrünü tamamlamış Fransız bandıralı Raymond Croze adlı geminin 18 Aralık'ta Toulon Limanından ayrılarak 27 Aralık 2023 tarihinde Aliğa'ya ulaşması planlandığı basına ve kamuoyuna yansımıştır. Anadolu Gemi Söküm (AGS) Tesisine getirileceği iddia edilen geminin toksik ve kanserojen etkiye sahip polisiklik aromatik hidrokarbonlar (PAH), karbon, hidrojen ve klor atomlarından oluşan poliklorlu Bifeniller (PCB), furanlar, dioksinler, ağır metaller, ağır yağlar, tribütülinler (TBT) başta olmak üzere birçok tehlikeli madde barındırdığı uzmanlarca öngörülmektedir. Bu durum, çevre, halk sağlığı ve işçi güvenliği açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Daha önce de benzer şekilde asbest ve tehlikeli madde barındıran gemilerin sökülmesine ilişkin meslek odaları, çevre örgütleri ve İzmirli vatandaşlarımız tarafından dile getirilen kaygılara rağmen, tehlikeli atık barındıran yabancı menşeli gemilerin ülkemizde sökülmesine izin verilmeye devam edilmesinin gerekçeleri nelerdir?
2. Bahse konu geminin izni için hangi prosedürler takip edilmiştir? Bakanlık tarafından gemideki asbest riski ve diğer tehlikeli maddeler değerlendirmiş midir? Geminin Tehlikeli Maddeler Envanteri (IHM) belgesi, söz konusu tehlikeli maddelerin açıkça

belirtildiği şekilde kamuoyuyla paylaşılacak mıdır? Söküm tesisine olası asbest içeren boyalar hakkında bilgi verilmiş midir?

3. Bahse konu geminin sökümünde kullanılacak teknoloji ve yöntemler, endüstri standartlarına tam uygunluk sağlamakta mıdır?
4. Bakanlık tarafından tesisin yüksek miktardaki asbesti, kapalı bir ortamda güvenli şekilde işlemeye hazır olup olmadığı kontrol edilmiş midir?
5. Gemi sökümü sırasında ortaya çıkacak atıkların yönetimi ve bertarafı nasıl planlanmıştır? Bu atıkların çevreye zarar vermeden nasıl işleneceği konusunda detaylı bir strateji belirlenmiş midir?
6. Söküm sürecinin çevresel etkilerini azaltmak için hangi önlemler alınmaktadır? Bu önlemler uluslararası standartlara uygun mudur?
7. Bahse konu gemi dışında ülkemizde sökümü yapılması planlanan asbest ve tehlikeli atık barındıran gemi var mıdır? Varsa sayıları ve barındırdıkları asbest ve tehlikeli atık miktarları nelerdir?